

Аналитикалық анықтама

Шымкент қаласы Денсаулық сақтау басқармасының шаруашылық жүргізу құқығындағы «Қалалық перинаталдық орталық» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны 2025 жылдың 24-ші мамырға дейінгі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша

Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасы шаруашылық жүргізу құқығындағы **Қалалық перинаталдық орталық** мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны (ары қарай-Перинаталдық орталық) Әкімшілігі, Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасы мемлекеттік мекемесі (ары қарай-Басқарма) «**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл**» комплаенс офицері қызметінің 01.01.2025ж. – 24.05.2025ж. аралығында атқарылған жұмысы:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты қоғамда сыбайлас жемқорлықты жою. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мына қағидаттар негізінде жүзеге асырылады:

- 1) заңдылық;
- 2) адам мен азаматтың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін қорғау басымдығы;
- 3) ашықтық;
- 4) мемлекет пен азаматтық қоғамның өзара іс-қимыл жасауы;
- 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын жүйелі және кешенді пайдалану;
- 6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шараларын басым қолдану;

20.09.2024ж. Перинаталдық орталықтың №433-ж/қ санды бұйрық негізінде, «**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы**» комплаенс-қызметінің офицері – Абдухалик Ермек Абдусадыкулы тағайындалған.

ҚР 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Заңының 8-бабының 5-тармағын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы "Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" №12 бұйрығына сәйкес медициналық мекемелер ішкі талдау жүргізуге міндетті делінген. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектісінің басшысының, ол болмаған жағдайда оның міндеттерін атқарушының немесе оның лауазымын алмастырушының шешімі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу негіздемесі болып табылады.

Перинаталдық орталықтың бас дәрігердің 11.04.2025 жылғы №79 бұйрығымен ішкі талдау жүргізу бойынша тағайындалған жұмыс тобының мүшелері:

- Комплаенс-офицер – А.Е. Абдухалик;
- Бас дәрігердің емдеу ісі жөніндегі орынбасары – Г.Б. Идырова;

- Бас мейірбике – Х.Н. Агманова
- Заң кеңесші – М.К. Ережепов;

Перинаталдық орталықтың өз қызметінде ҚР Конституциясын, "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" ҚР Кодексін, ҚР Еңбек кодексін, "Мемлекеттік сатып алу туралы" ҚР Заңын, ҚР ДСМ бұйрығымен бекітілген "Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды, фармацевтикалық қызметтерді сатып алуды ұйымдастыру және өткізу қағидаларын бекіту туралы" ҚР Үкіметінің қаулысын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы "Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" №12 бұйрығына сәйкес басшылыққа қалады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

- 1) бөлімшенің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

2025 жылғы 01.01.-25.05. аралығындағы кезеңіне Перинаталдық орталықтың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметі бағытындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді:

- 1) – «Қызметкерлерді басқару»;
- 2) - "Мүдделер қақтығысы» және «ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер»;
- 3) - «Мемлекеттік сатып алу»;
- 4) - Азаматтар мен заңды тұлғалардың өтініштері;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің ақпарат көздері:

- 1) бөлімшеге қатысты мемлекеттік органдардың бұрын жүргізген тексеру нәтижелері;
- 2) бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар;
- 3) бөлімшеге келіп түскен жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;
- 4) прокурорлық қадағалау актілері;
- 5) сот актілері;

1) «Қызметкерлерді басқару» ықтимал сыбайлас жемқорлық тәуекелдері:

- 1) Еңбек шартын жасасу үшін қажетті құжаттар тізбесінде көзделмеген құжаттардың талаптарында көрінетін бұзушылықтар;
- 2) Мамандар сертификатының болмауы немесе қолданылу мерзімінің аяқталуы;
- 3) Мамандардың біліктілігін арттырудан өту мерзімдерінің аяқталуы.

Перинаталдық орталыққа жұмысқа орналасу және жұмыстан босату 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасы «Еңбек кодексі» №414-V бұйрығына сәйкес жүргізіледі.

Перинаталдық орталықтың медицина қызметкерлері белгіленген мерзімде кадрларды қайта даярлаудан және біліктілігін арттырудан Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» №305/2020 бұйрығына сәйкес өтеді.

24.05.2025 жылғы жағдай бойынша қызметкерлердің штат бірлігі (негізгі қызметкерлер және қоса атқаратын қызметкерлер 641 бірлік құрады оның ішінде 145 қызметкер бала күтімі бойынша декреттік демалыста.

2025 жылдың 24 мамырға дейінгі ақпарат:

- Тәртіптік жауапкершілікке 40 қызметкер тартылды.
- Теріс себептермен жұмыстан босатылған қызметкерлер болған жоқ.
- Барлық қызметкерлер атқаратын лауазымына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келеді.
- Қызметкерлер белгіленген мерзімде кадрларды қайта даярлаудан және біліктілігін арттырудан өткен қызметкерлер саны 77.
- Бұрын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар, қылмыстық іс-әрекеттер жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау фактілері тіркелген жоқ
- Қызметкерлердің жеке істерін іріктеп тексеру кезінде жақын туыстары, жұбайлары атқаратын лауазымға тікелей бағынысты лауазымға орналасу фактілері анықталған жоқ.

2) «Мүдделер қақтығысының» және бөлімшенің «ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер»

Оның пайда болу қаупі жақын туыстардың жұмысы жағдайында болуы мүмкін, бұл жеке мүдделер мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылықтарға әкелуі мүмкін. Осы тәуекелді талдау туындаған мүдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы адамдардан басшының атына хабарлама жоқ екенін көрсетеді.

2025-2025жж. аралығында Перинаталдық орталыққа қажетті заттар алу мақсатында, яғни ветошь, сабын, сыпырғыш, газет-журнал сияқты заттарға және бөлімшелердің жөндеу жұмыстарына әр бөлімшенің медбике, санитаркалардан сыбайлас тәуекелдері орын алған. 2022 жыл басынан бастап бұндай фактілер жою мақсатында толыққанды жұмыстар жүргізіліп (түсіндірме жұмыстары, бейнебақылау орнату арқылы, және керекті заттарды толығымен қамтамасыз ету арқылы) медбикелер, санитаркалар арасында сыбайлас тәуекелдері жойылған. Қазіргі таңда Перинаталдық орталық бойынша қызметкерлерге және науқастарға қажетті заттармен толығымен қамтамасыз етілген.

3) «Мемлекеттік сатып алу»

- | Ықтимал | сыбайлас | жемқорлық | тәуекелдері: |
|---|--------------|-----------|------------------|
| 1) Әлеуетті | өнім | берушілер | шеңберін шектеу; |
| 2) Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сатып алу және сатып алу үшін бөлінетін ақша қаражатын оңтайлы және тиімді жұмсау қағидаттарын бұзу; | | | |
| 3) Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды сатып алу шарттарын бұзу; | | | |
| 4) Бәсекелестік | қағидаттарын | бұзу | болып табылады. |
- Мемлекеттік сатып алу заңда көзделген тәсілдермен бекітілген жоспарға сәйкес веб-портал арқылы жүргізіледі. Мемлекеттік сатып алуды өткізу кезінде көбінесе баға ұсыныстарын сұрату, ашық конкурс, аукцион сияқты бәсекелестік тәсілдер пайдаланылады. "Мемлекеттік сатып алу туралы" ҚР Заңына сәйкес жүзеге асыру тәсілін тандау, ол мемлекеттік сатып алу жоспарында көрсетіледі. Мемлекеттік сатып алу "Мемлекеттік сатып алу туралы" ҚР Заңының 4-бабына сәйкес мемлекеттік сатып алу қағидатына сәйкес жүргізіледі. Хабарландырулар «ҚР Мемлекеттік сатып алу» интернет-ресурсында орналастырылады. Мемлекеттік сатып алу веб-портал арқылы жүзеге асырылады. Сатып алу қорытындылары бойынша хаттамалар қалыптастырылады. Мемлекеттік сатып алу бойынша, сондай-ақ дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сатып алу шеңберінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау үшін жеткізушілерді мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушылары

деп тану мөніне, сондай-ак тұрақсыздык айыбын өндіріп алу мөніне сотка уактылы тәуекелін көрінетін сот практикасы бар. Тиісінше, аталған сыбайлас жемқорлық

Ал дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сатып алу ҚР Үкіметінің

07.06.2023 жылғы № 110 қаулысымен көзделген кағидағтарды сақтай отырып жүзеге асырылады.

Атап айтқанда, дәрі-дәрмек жеткізушілер (Өнім берушілер) дәрілерді және медициналық бұйымдарды толық жеткізбей, ал қағаздарға толық жеткізілді деп тәуекелі туындауы мүмкін.

Ары қарай, медицина қызметкері (жауапты маман) дәрі-дәрмек және медициналық бұйымдарды әр бөлімшелерге сонымен қатар талаптарға сай емес, яғни медбикелердің науқасқа уақытылы және қажетті мөлшерден аз дәрілерді салуға қауіпін және медициналық қызмет сапасын төмендеуіне алып келеді.

Сонымен қатар, Жаңа туған нәрестелерге ана мен баланың дәрі қазандағы ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ак оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» Ержесі бұзылуы мүмкін.

5) «Азаматтар мен заңды тұлғалардың өтініштері»

Ықтимал	сыбайлас	жемқорлық	тәуекелдері:
1) Өтініштерге	жауап	беру	мерзімдерін бұзу;
2) Негізделген жүтіну	кезінде	басқару	шешімдерінің болмауы.

Қазіргі таңда кез-келген өтініш, шағымдарды мемлекеттік E-otinish порталы арқылы қабылданады және уақытында қаралып сұраққа, өтініштерге қатысты жауапты маманмен қаралады.

Перинаталдық орталықта ішкі талдау бойынша құрылған жұмыс тобы азаматтар (науқастар) мен заңды тұлғалардан электрондық порталдар арқылы түсетін өтініштерге сыбайлас жемқорлық анықтау мақсатында зерттеу жұмыстарын жүргізді. Нәтижесінде сыбайлас жемқорлыққа тап (қуә) болған немесе Перинаталдық орталықта дәрігерлерінің заңсыз әрекетсіздігіне шағымдар анықталған жоқ.

Электрондық порталдар

1) Жыл басынан бері « AIKEY FMS SRM » порталына 0 сұрау келіп түсті .

Негізделген - 0 (шара қолданылды)

Негізсіз - 0

Алғыс сөздер – 0

Оның ішінде

Сыбайлас жемқорлық бойынша арыз/шағымдар өтініштер – 0

Дәрігерлердің әрекетсіздігі бойынша шағымдар - 0

2) Жыл басынан бері «Е-отinish» порталына 8 сұрау келіп түсті.

Мемлекеттік Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау барысында талданып отырған кезеңде азаматтар мен заңды тұлғалардың өтініштерін қарау процесін бұзу фактілері анықталған жоқ. Қызметтік тергеулер толық көлемде жасалынады, өтініштерге уақтылы жауаптар беріледі.

Қорытынды:

Байқау кеңесімен Комплаенс офицердің «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы Ережесі» бекітілген болатын. Бекітілген Ереже бойынша келесі іс-шаралар жүргізілген болатын, атап кетсек төмендегідей:

- Перинаталдық орталықта әкімшілік орталығының кіре беріс жерінен бөлме қарастырылып, ары қарай Фронт-офисі бөлмесі ашылған.

- Фронт-офисі бөлмесінің есігінің алдынан «Комплаенс офицер» қызметкерінің аты-жөні тегі, лауазымы, қай уақыттан бастап қабылдайтынын, яғни сағаты маңдайшаға көрсетіліп ілінеді.

- Фронт-офис бөлмесі арқылы, Комплаенс офицер келуші азаматтарға (науқастарға) және Перинаталдық орталық қызметкерлеріне, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы парақшалар (визитка, листовка, брошюра, буклеттер) тарқатылып және әр медицина қызметкерлернің бөлмелерінің алдына плакаттар ілініп, ары қарай сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы түсіндірме жұмыстары жиі жүргізіп тұрады.

Азаматтарды қабылдау кестесі, сенім телефоны туралы ақпарат әлеуметтік желіде, (facebook,instagram) стендте және ресми БАҚ-та орналастырылады.

Перинаталдық орталықта Нормативтік-құқықтық акт (НҚА) уақтылы жаңартылады және аурухана жергілікті желісінде өзектендіріледі, жаңа НҚА және оларға өзгерістер енгізу туралы мәліметтер қызметкерлердің назарына жеткізіледі. Перинаталдық орталықтың әлеуметтік желілерінде "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы, ҚР 2015-2025 жылдарға арналған

сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты орналастырылған.

Перинаталдық орталықта қауіпсіздік деңгейін көтеру және оның ішінде тәртіп, құқық бұзушылықтың алдын-алу мақсатында Қауіпсіздік қызметін құру және орталық бойынша бейнебақылау камераларын орнату шешімі қабылданған. Бейнебақылау операторлары бейнекамералардағы жазбалар бойынша мониторинг жүргізіп, фактілер анықталған жағдайда дабыл қағып, тиісті шаралар қолданады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:

- 1) **«Қызметкерлерді басқару» және «Мүдделер қақтығысының және бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер» сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:** Қызметкерлердің жұмысқа қабылдау барысында немесе бөлімшеден бөлімшеге ауысу кезінде және т.б мәселелер бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туындауы мүмкін. Перинаталдық орталықта қызметкерлерді, туыстық қатынастары бар қызметкерлерді жұмысқа қабылдау барысында немесе бөлімшеден бөлімшеге ауысу кезіндегі (ротация) және мүдделер қақтығысы кезінде туындайтын сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою мақсатында осы мәселелерді шешуге жұмыс тобын құру ұсынылады.
- 2) **«Мемлекеттік сатып алу» сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:** Перинаталдық орталықта Өнім берушілер жеткізген Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды қадағалау, яғни қанша жұмсалып, қай бөлімше қанша дәрі-дәрмек алғанын және осы дәріхана бөлімінде сыбайлас тәуекелдерін жою мақсатында - ІС бағдарламасын орнату ұсынылады. Мемлекеттік сатып алу рәсімдерін өткізу кезінде тұрақты негізде мониторинг жүргізу ұсынылады.
- 3) **«Азаматтар мен заңды тұлғалардың өтініштері» сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша ұсыныстар:** 1) кәсіпорын құзыретіне кіретін мәселелер бойынша бұқаралық ақпарат құралдарында жағымсыз материалдарға реакцияның мониторингін жүзеге асыру. 2) Кәсіпорын туралы ақпаратты сайтта, әлеуметтік желіде уақытылы орналастыруды қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағыттылықтың айдарларын жаңарту ұсынылады.
- 4) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жол бермеу үшін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды насихаттау бойынша тұрақты негізде жұмыс жүргізу ұсынылады.

- 5) Азамат пен азаматшаларды жұмысқа қабылдау кезінде ішкі тәртіп бойынша комиссия құрылып бекітілсін, ал үміткерлерді әңгімелесу кезінде бейнетаспаға жазу түсірілсін.

Комплаэнс-офицер Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың сақталуына және өз тарапынан және оған бағынышты тұлғалардан сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу бойынша шаралар қабылдауға дербес жауапты болады.

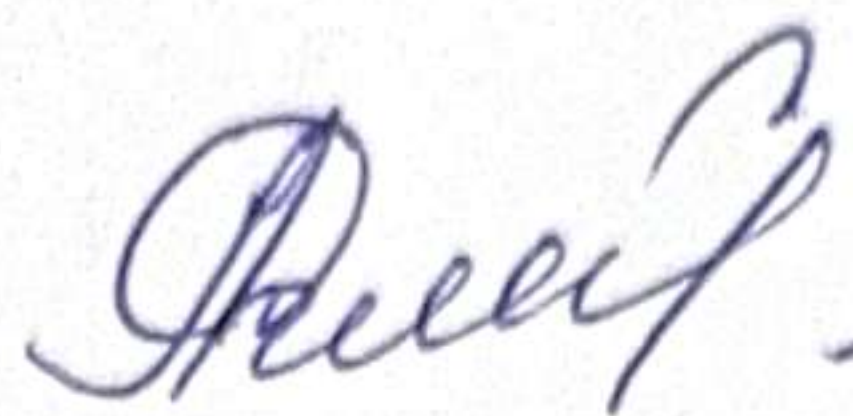
Бас дәрігердің емдеу ісі жөніндегі
орынбасары



Г.Б. Идырова

«25» ноябрь 2025г.

Бас медбике



Х.Н. Агманова

«25» 05 2025г.

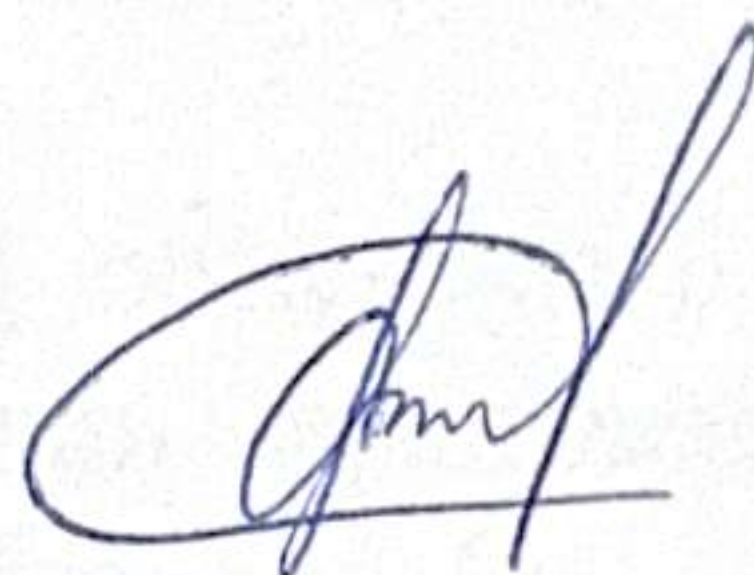
Заң кеңесші



М.К. Ережепов

«25» 05 2025г.

Комплаэнс-офицер



А.Е. Абдухалик

«25» 05 2025г.